



Kirkonpalvelija ¹ 2020



Opinto- ja koulutuspäivät
siirretty 20.–21.10.2020

Neuvottelutuloksia ja pääsiäistä odotellessa

Kumpi menee ensin maaliin, työehtosopimusneuvottelut vai pääsiäinen? Tätä kirjoittaessa helmikuun lopulla, tai siis viimeisenä päivänä 29.2 vain muutamalla alalla on päästy neuvotteluissa maaliin. Paljon puhuttiin Teknologiateollisuuden ja Teollisuusliiton välisestä sopimuksesta, että se näyttää muille suuntaa. Siellä palkkoja korotetaan 3,3 prosenttia 25 kuukaudessa, 0,13 prosenttia sopimuskuukaudta kohden. Tälle vuodelle korotus 1,3 prosenttia ja ensi vuonna 1,4 prosenttia sekä työnantajan päättämällä tavalla 0,6 prosenttia viimeistään vuoden 2021 alkupuolella.

Kuntapuolen virka- ja työehtosopimuksen neuvottelutilanne vaikuttaa olennaisesti myös Kirkon neuvotteluihin. Nykyinen sopimus on voimassa

maaliskuun loppuun, mutta on mahdollista, että joudutaan sopimuksettoomaan tilaan ennen uuden sopimuksen syntyä. Saas nähdä minkälaisiin sopimuksiin päästään kirkossa.

Kirkon töissä 1/2020 on ilmestynyt, kannattaa lukea, ja erityisesti Pekka Pietisen kirjoitus Tehtäväkohtaisesta palkanosasta täsmennetty yhteinen ohjeistus 1.1.2020 alkaen. Tehtävän kuvaus on kaiken perusta! Työnantajalla (= esimiehellä) on velvollisuus huolehtia, että tehtävänkuvaus on ajantasainen ja että se käsitellään vähintään vuosittain yhdessä kunkin työntekijän kanssa kehityskeskusteluissa.

Hiljainen viikko (kärsimysviikko, piinaviikko) alkaa sunnuntaina 5.4.2020 ja päättyy lauantaina 11.4.2020. Hiljaisella viikolla muistellaan Kristuksen



kärsimyskertomusta, ja viikko päättyy pääsiäiseen, eli Kristuksen ylösnousemusjuhlaan. Tämä viikko on monelle kirkonpalvelijalle, yksi niitä kiireisimpiä ja työntäyteisin viikko vuoden aikana, mutta koittakaa jaksaa. Tukekaa ja auttakaa toinen toistanne työssänne.

Pääsiäisen odotusta ja neuvottelutuloksia odotellessa 29.2.2020.

Harri Kosola
Kirkonpalvelijat ry puheenjohtaja



Kuva: Jorma Ikonen

Hän elää (Joh. 20: 1-10)

Pääsiäisaamun tapahtumat Jerusalemin alueella noin 2000 vuotta sitten antoivat uuden näkökulman ihmiselämän tarkoitukselle. Haudalle menneet Jeesuksen läheiset toivat maailmalle ilosanoman: Hän elää. Jeesus ei ollut kuollut, vaan hän oli noussut kuolleista niin kuin hän oli ennustanut ennen kuolemaansa opetuslapsilleen.

Papit saarnaavat tänäkin pääsiäisenä seurakuntiemme jumalanpalveluksissa tästä ilosanomasta: Hän elää. Tuon sanoman äärellä ihmisen on hyvä rauhoittua ja levähtää. On hyvä pohdita, mitä hiljaisen viikon ja pääsiäisen kertomukset Jeesuksen viimeisistä vaiheista meille merkitsevät. Ovatko nuo tapahtumat vain kaunis kertomus vai ovatko ne todella tapahtuneet? Jos vastauksemme on jälkimmäinen, niin mikä on sen vaikutus silloin elämäämme. Mitä tuosta Kristuksen elämän sovituksesta, lunastuksesta ja ristinkuolemasta voisi siirtyä elämämme perustaksi? Jos taas vastauksemme on edellinen, niin silloin käsityksemme ihmiselämän merkityksestä ja tarkoituksesta on toisenlainen.

Kristus kuolemalla kuoleman voitti ja haudoissa oleville elämän antoi, näin ortodoksit laulavat pääsiäisyön jumalanpalveluksissa. Siinä on lyhyesti ja ytimekkäästi sanoitettu, mistä pääsiäisen ilosanomassa on kysymys. Hän elää juuri sen tähden, että me saisimme syntymme anteeksi ja pelastuisimme yksin armosta, yksin uskosta Kristuksen tähden iankaikkiseen elämään.

Jeesus omalla kuolemallaan valmisti meille tien taivaan kotiin. Tätä kristillinen kirkko julistaa kaikkialla maailmassa. Siinä on punainen lanka kaikelle sille, miksi me olemme Jumalan luomia ihmisiä ja siksi Hänelle äärimmäisen tärkeitä ja rakkaita. Voiko olla sen suurempaa rakkautta ihmistä kohtaan kuin oman Pojan, Jeesuksen Kristuksen uhraaminen, jotta me pelastuisimme. Tämä on ihmisjärjelle käsittämätön asia.

Maailmassa tapahtuu koko ajan ikäviä asioita, jotka uhkaavat olemassaoloamme. Ihmisillä on pelkoa ja hätää koronaviruksen takia. Pakolaisia yritetään sodan jaloista pois kohti Euroop-

paa. Kreikan rajalla on parhaillaan meidän kriisitilanne. Monia tapahtumia perutaan koronaepidemia takia. Maailman talous yskii. Ilmastomuutos uhkaa maapalloamme. Mitähän Jeesus sanoisi, jos Hän olisi täällä meidän joukossamme. Millaisen saarnan Hän pitäisi? Mitä jos pääsiäisenä menisimme läheistemme haudalle rauhoittumaan ja hiljentymään? Sytyttäisimme siellä kynttilän palamaan ja katsoisimme taaksemme noin 2000 vuoden päähän, mitä silloin Jerusalemissa tapahtui. Jospa siinä hetkessä saisimme kiinni siitä, mikä vaikutus Jeesuksen haudalta lähteneellä viestillä: Hän elää, oli ja on ihmiselämän syvimmän salaisuuden ymmärtämiselle.

Jeesuksen haudan suulta viedään viesti kauas, maiden ääriin saakka: Herra elää, hän on keskellämme, Kristus on ylösnoussut! (virs 91:5)

Keijo Toivanen
Kunniasuntio



Kuva: Jorma Ikonen



Lämpimästi tervetuloa!

Tätä kirjoittaessani on sydäntalvi ja tammikuun viimeinen päivä. Kuulin, että Espoon Tapiolan uurnalehdossa kaivettiin ruohonleikkureita varastosta. Samaan aikaan pohjoisimmassa Suomessa on hanget, korkeat nietokset huippulukemissaan.

Suomi on pitkä ja laaja maa, jonka eri puolilta olevissa kirkkoissa kirkonpalvelijat työskentelevät. Onkin ilo toivottaa teidät kaikki lämpimästi tervetulleiksi kesäiseen pääkaupunkiimme Kirkonpalvelijoiden Opinto- ja neuvottelupäiville tapaamaan uusia ja vanhoja kollegoja, verkostoitumaan ja voimaantuamaan yhteisten intressien äärelle.



Juhlalassumme pidetään Tempelauktion kirkossa, joka on yksi suosituimmista turistikohteista Helsingissä. Kotiseutuni ja työpaikkani Espoonlahden kirkko on samojen arkkitehtien, Timo ja Tuomo Suomalaisen suunnittelema. Molempien kirkkojen väri- ja muotomaailma on samankaltainen ja vaikuttava, lohkottu graniittiseinä on erityisen mieleenpainuva.

Edelliset Kirkonpalvelijoiden Helsingin päivät pidettiin vuonna 2000. Nyt onkin mainio tilaisuus juhlia kaksikymppisiä!

Lämpimästi tervetuloa!

Juhlatoimikunnan puolesta

Toini Tissari

Pidämme huolta

Kun tätä kirjoitan, virusrajoituksia on pidennetty toukokuun puoliväliin, ravintolat suljetaan kahdeksi kuukaudeksi ja me, jotka asumme ja olemme töissä Uudellamaalla, olemme olleet 'rajan takana' kolme päivää.

Kaikki on toisin, myös seurakuntatyö ja seurakuntien työntekijöiden työ: ei ole mitään säännöllistä toimintaa, jumalanpalvelukset ovat verkossa ja niin edelleen. Mitä meidän pitää tässä tilanteessa tehdä? En todellakaan tiedä, mutta ehkä voin jotain ehdottaa.

Jatkamme tietysti töiden tekemistä. Toisin kuin etenkin yksityisillä palvelualueilla, työpaikkamme ja palkanmaksamme ei ole uhattuna. Työnantajana ja esimiesten velvollisuus on antaa muita tehtäviä, jos omat on vähissä – olkoon se vaikeissa tilanteissa olevien seurakuntalaisten auttamista tai vaikka verkkotyötäkin.

Me emme suostu noin vain lomautuksiin. Juuri nyt työnantajillamme ei ole niihin tarvetta, koska seurakuntien talouksiin nykytilanteella ei ole vielä vaikutusta. Jos ehdotuksia lomauttamisiin tulee, olemme yhteydessä luottamusmiehiin: he kyllä tietävät, miten pitää toimia. Missään nimessä emme

itse ilmoittaudu vapaaehtoiseksi lomautettavaksi.

Virka- ja työehtosopimuksemme on umpeutunut tämän lehden ilmestytessä eikä uutta ole ehkä saatu valmiiksi, koska virustilanne vaikuttaa myös sopimusneuvotteluihin. Me kuitenkin toimimme niin kuin sopimus olisi edelleen voimassa, koska sopimuksilla on 'jälkivaikutus' umpeutumisen jälkeen. Pidämme huolen, että myös esimiehet jatkavat sopimuksen noudattamista ja jos eivät jatka, olemme yhteydessä luottamusmiehiin: he kyllä tietävät, miten pitää toimia.

Kirkonpalvelijat ovat onneksi työajansa olevia: uudella työaikalalla ei ole vaikutusta meidän työhömmme. Ja sopimusneuvottelumme ovat kyllä edenneet ja voi olla, että nykytilanne itse asiassa edistää neuvottelujä.

Me pidämme vuosilomamme ja muistamme, että työnantajalla on oikeus päättää loman ajankohdasta. Pidämme kuitenkin huolen siitä, että työntekijää on kuultava ennen lomapäätöstä. Ja pyrimme siihen, että osan lomasta voi pitää lomakauden (toukokuun alusta syyskuun loppuun) jälkeen, koska lomalle on tarvetta myös sitten,



kun toiminta palautuu normaaliksi.

Me vietämme pääsiäistä. Kun emme voi viettää pääsiäistä tapojemme mukaan kirkkoissa ja kappeleissa, vietämme sitä kotona pienen seurakunnan läsnä ollessa. Jumala on siellä, missä seurakunta kokoontuu.

Ja ennen kaikkea pidämme huolta lähimmäisistä ja itsestämme.

Seurakuntien työ ei onnistu ilman kirkonpalvelijoita poikkeustilanteessa ja itse asiassa poikkeustilanteessa kirkonpalvelijoiden työ on entistäkin merkittävämpää!

Hyvää pääsiäistä,

Antti Ruuskanen

Valamossa!

Paastonaika on alkanut. Tätä kirjoittaessani on tuhkakeskiviikko. Olen juuri palannut vaimoni kanssa Valamon luostarista Heinävedeltä. Vietimme siellä pari vuorokautta omaehtoista "retriittiä."

Valamo on näin perusluterilaiselle, entiselle kirkon työntekijällekin viehättävä paikka. Olemme siellä useita kertoja olleet, niin kesällä kuin talvellakin. Kesällä siellä on paljon turisteja ja ohikulkijoita kuten pitempiaikaisiakin vierailijoita. Sen sijaan talvella juhla-aikojen ulkopuolella siellä saa nauttia rauhasta ja hiljaisuudesta. Sitä lähdimme nytkin hakemaan ja sitä saimme mitä tilasimme!

Ulkoilimme ja nautimme talvesta. Täällä Hämeenlinnan seudulla ei ole yhtään lunta, mutta Valamossa oli vähän vanhaa lunta ja uuttakin satoi. Luostarin alueeseen kuuluu satoja hehtaareja metsää ja niihin on muodostunut mukavia reittejä.

Luostarilla on oma hautausmaa johon on haudattu piispoja ja munkkeja jotka ovat vaikuttaneet Valamon luostarin elämään. Mielenkiintoisia sinne haudattuja ovat myös Elina Karjalainen ja Pentti Saarikoski.

Hautausmaalta lähtee Rukousmetсэн polku. Sen varrella on muutamia levähdys- ja hiljentymispaikkoja sekä rakennelmia. Kallioiselle mäelle on pystytetty jyrkellä risti Golgatan tapaan.

Toinen mielenkiintoinen reitti lähtee luostarin pihapiiristä ympyräreittinä Matkamiehen ristille Juojärven rantaan. Näin vähälumisena talvena molemmat reitit oli hyvin kuljettavissa jalan.

Luostarin kirkossa järjestetään päivittäin tilaisuuksia. Käyntimme aikana palvelukset olivat aamulla kello 6 ja illalla kello 17 ja 19. Luostarin veljestöön kuuluu tällä hetkellä kymmenkunta pappismunkkia, diakonia ja noviisia. Palveluksien pitäminen kuuluu heidän kuuliaisuustehtäviin.

Kirkko on kaunis jota suuret ikonit ja muu sisustus kaunistaa lisää. Palvelus ei oikein tahdo avautua luterilaiselle, mutta siellä saa olla sellaisena kuin on, uskoasi ja kirkkokuntaasi ei kysyt. Ih-



miset tulee ja menee perään ei katso. Ainakin me olemme siellä niin kokeneet. Luostarin johtaja Igumeni Sergei oli mukana niissä palveluksissa missä kävimme.

Kahvila-ravintola Trapesan ruoka oli erinomaista. Koska paasto oli alkanut buffet oli vähän niukempi kuin muulloin, mutta sen koimme pelkästään hyvänä asiana. Veljestö kävi siellä myös, mutta he noudattivat paastoa toki kuuliaisemmin kuin me!

Valamo on tunnettu myös viinistään. Sen ehtoollisviiniä käyttää esimerkiksi Hämeenlinna-Vanajan seurakunta.

Luostari on monessa asiassa omavarainen ja sillä on vapaaehtoisia tukijoita eripuolella maata. Vapaaehtoisia on mukana myös päivittäisessä toi-



minnassa ja monet heistä on luterilaisia uskoltaan. Luostarin museossa on hieno kokoelma ikoneja ja muuta ortodoksisuuteen kuuluvaa esineistöä. Käydessämme siellä päivystäjänä oli ihana luterilainen Valamon ystävä.

Tämä vuosi on luostarin juhluvuosi. Tulee kuluneeksi 80 vuotta kun toiminta alkoi Heinävedellä. Siellä on monenlaista tapahtumaa juhluvuoden merkeissä.

Valamo sijaitsee lähes keskellä ei mitään. Niinpä sinne ei yllä valosaaste jota kaikkialla, ainakin kaupungeissa, nykyään on. Siksi illalla oli hieno katsella kirkasta tähtitaivasta ja kuunnella hiljaisuutta jonka rikkoi vain ajoittainen lämpökeskuksen humina. Tähtitaivaan alla ja hiljaisuuden keskellä mikä on ihminen tämän kaiken rinnalla.

Toivotan kaikille kirkonpalvelijaystäville hyvää paastonaikaa ja Riemullista Pääsiäistä!

Tarinoi Osmo



Kirkonpalvelijat ry:n OPINTO- JA KOULUTUSPÄIVÄT Helsingissä 20.–21.10.2020

– Mielen hyvinvointi –

TIISTAI 20.10.2020

- 8.00 Tulokahvit ja ilmoittautuminen**
* Original Sokos Hotel Presidentti
Eteläinen Rautatiekatu 4, Helsinki
- 9.00 Kesäpäivien avaus**
* Kaarlo kokoustila
* Harri Kosola, puheenjohtaja, Kirkonpalvelijat ry
* Puheenjohtaja Antti Ruuskanen, Kirkon alat ry
* Toiminnanjohtaja Paula Aaltonen, Kirkon alat ry
* Töölön seurakunnan edustaja
* Wille Riekinen, Emerituspiispa
- 10.00 Työikäisten mielenterveysongelmien ennaltaehkäisy**
* Kaarlo kokoustila
* Marja-Liisa Kiiski, diakoni, Espoonlahden srk
* Liisa Pohjonen, diakoni, Espoonlahden srk
- 11.30 Lounas**
* Presidentti-sali
Original Sokos Hotel Presidentti
- 13.00 Työmarkkinatilanne**
* Kaarlo kokoustila
* Paula Aaltonen, Kirkon alat ry
* Anna Kaarina Piepponen, Kirkkoneuvos
Kirkon työmarkkinlaitos
- 14.30 Kahvit**
* Original Sokos Hotel Presidentti, Kahvitori
- 15.00 Sukupuolisuuden ja seksuaalisuuden kohtaaminen seurakunnassa**
* Kaarlo kokoustila
* Mio Kivelä, erityisnuorisotyönohjaaja
Kirkkonummen suomalainen srk
- 16.30 Vuosikokous**
* Kaarlo kokoustila
Original Sokos Hotel Presidentti
- 18.00 Päivällinen**
* Presidentti-sali
Original Sokos Hotel Presidentti

KESKIVIIKKO 21.10.2020

- 8.30 Viikkomessu**
* Temppeliaukion kirkko
Lutherinkatu 3, Helsinki
* Töölön seurakunnan edustaja
* Wille Riekinen, Emerituspiispa
- Kirkkoesittely**
* Temppeliaukion kirkko
Toni Vesterinen, pääsuntio
- Valokuvaus**
* Temppeliaukion kirkon sisällä
- 10.00 Ruokahävikki seurakunnissa**
* Kaarlo kokoustila
* Ismo Korhonen, Ruoka- ja siivouspalvelupäällikkö
Hausjärven kunta
- 11.30 Lounas**
* Presidentti-sali
Original Sokos Hotel Presidentti
- 12.30 Raamattuluento: Arvot ja hyveet**
* Kaarlo kokoustila
* Wille Riekinen, Emerituspiispa
- 14.00 Kesäpäivien päätös**
* Seuraavat opinto- ja koulutuspäivät
29.–30.6.2021, Turku
- 14.30 Lähtökahvit**
* Original Sokos Hotel Presidentti
Kahvitori

**Majoitus: Original Sokos Hotel Presidentti,
Eteläinen Rautatiekatu 4, Helsinki**

- Kaksi yötä, täysihito ja osallistumismaksu,
tulo hotelliin 19.10. (390,-)
- Yksi yö, täysihito ja osallistumismaksu,
tulo hotelliin 20.10. (340,-)
- Ei majoitusta, ruokailut
ja osallistumismaksu, (250,-)

Ilmoittaudu www.kirkonpalvelijat.fi tai
Kari Hartikainen p. 050 520 7003 – 1.10.2020 mennessä.



25.3.2020

Temppelinaukion kirkko



Temppelinaukion peruskallion sisälle louhittu kirkko on Helsingin suosituin nähtävyys ja tärkeä arkkitehtuurinen kohde. Vaikuttava tunnelma, upea arkkitehtuuri ja erinomainen akustiikka ovat tehneet kirkosta suosittua niin matkailijoiden, paikallisten kuin konserttijnäyttäjienkin joukossa. Temppelinaukion kirkko on kuitenkin ennen kaikkea kirkko – paikka ihmisten pysähtyä, rukoilla ja hiljentyä.

Arkkitehtiveljekset Timo ja Tuomo Savolainen voittivat vuosina 1960–61 pidetyn arkkitehtikilpailun ehdotuksellaan ”Kivikirkko”, jossa kirkkosali upotettiin kallion sisään. Heidän radikaali suunnitelmansa herätti kohua, mutta rakennus on kasvanut osaksi Hel-

singin kulttuurikuvaa ja on arvostettu nähtävyys ja suosittu hääkirkko. Kirkko on valmistunut 1969.

Peruskallioon louhittuun kirkkotilaan astutaan katutasosta. Soikeahko kirkkosali kylpee päivänvalossa, joka pääsee saliin kallioseinän ja kuparisen kattokupolin välissä sijaitsevista kattoikkunoista. Kupolin halkaisija on 24 metriä ja lakipiste 13 metriä lattias- ta. Seinien louhospinta on akustisista ja esteettisistä syistä jätetty karkeaksi. Kivipintoja elävöittää kallionhalkeamista valuva vesi, joka johdetaan pois lattian alla kulkevia kanavia pitkin. Poraus- jälkiä ei ole poistettu seinistä, sillä työmenetelmät on haluttu jättää näkyviin. Seinien korkeus on 5-9 metriä.

Kirkkosalin alttariseinänä on jääkau- den aikainen kallionhalkeama. Altтари- pöytä on tasaiseksi sahattua graniittia, salin lattia on hiottua betonia ja saar- natuoli teräsbetonia. Kirkonpenkit ovat koivua. Alttarikrusifiksin, kastemaljan ja kyntteliköt on takonut taiteilija Kauko Moisio. Kirkkosalin tekstiilit on suunnit- tellut tekstiilitaiteilija Tellervo Ström- mer ja kirkon ympärillä vihertävät kal- lioistutukset on suunnitellut puutarha- arkkitehti Erik Sommerschild.

Kirkkoa kiertävä kivimuuri on ladot- tu louhoskivistä. Temppelinaukion kir- kossa ei ole kelloja. Kellojen tilalla soi- tetaan Taneli Kuusiston säveltämä kel- lopelissävelmä, joka soi kirkon ulkosei- nissä olevista kovaäänisistä.

Kirkonpalvelijat ry:n VUOSIKOKOUS

pidetään tiistaina 20.10.2020 klo 16.30
Original Sokos Hotelli Presidentti, Kaarlo kokoustila,
Eteläinen Rautatiekatu 4, Helsinki.

Kirkonpalvelijat ry:n hallitus
Harri Kosola, puheenjohtaja Kari Hartikainen, sihteeri
Seinäjoki 24.3.2020





Pitkäperjantai

Pitkäperjantai paljastaa mikä oli, ja on Jumalan rakkauden hinta. Juuri Jeesuksen hyvyys, hänen rakkautensa ja hänen rohkeutensa johtivat hänet väistämättä ristille. Kristus sanoo meille: Minä olen syntisi sovittanut. "Se on täytetty." Jeesuksen ristiltä meille tarjotaan syntiemme anteeksiantamus. Miljoonat ihmiset ovat tarttuneet tähän Jumalan sanaan ja kokeneet: tämä sana kestää, sen varassa sydän saa rauhan ja elämän ilon. Sana ristissä on kristillisen uskon keskus. Suuri kirjailija tunnusti kuolinvuoteellaan: Ave crux spes unica!" Terve risti, ainoa toivo!

Mikko Juva



Kirkonpalvelijat ry:n hallitus 2020

HARRI KOSOLA

puheenjohtaja
puh. 050 362 0059
harri.kosola@evl.fi

ARJA AURANEN

varapuheenjohtaja
puh. 040 541 9123
arja.auranen@evl.fi

KARI HARTIKAINEN

sihteeri
PL 421, 70101 KUOPIO
puh. 050 520 7003
kirkonpalvelijat@kolumbus.fi
kari.hartikainen@evl.fi

TOINI TISSARI

puh. 050 432 4530
toini.tissari@evl.fi

KIRSI ROMO

puh. 040 049 9300
kirsi.romo@evl.fi

ARTO TAMPIO

puh. 0400 296 239
arto.tampio@evl.fi

ANNA JÄKÄLÄ

puh. 044 719 1503
anna.jakala@evl.fi

JAAKKO KARHU

puh. 0400 185 296
jaakko.karhu@evl.fi

MARI ANTILA

puh. 040 834 8413
mari.antila@evl.fi

ARI HAAPOJA

puh. 050 339 2898
ari.haapola@evl.fi

Pandemia siirtää opintopäiviämme

Koronaviruspandemia näkyy ja tuntuu myös Kirkonpalvelijat ry:n opinto- ja koulutuspäivien pitämiseen, jotka oli suunniteltu pidettäväksi Helsingissä kesäkuussa. Koska epidemian voimissaan oloa ei voida ennustaa, yhdistyksen hallitus on työvaliokunnan esityksestä päättänyt siirtää opintopäivät pidettäväksi 20.–21.10.2020. Paikka pysyy edel-

leen samana eli Original Sokos Hotel Presidentti, Eteläinen Rautatiekatu 4, Helsinki.

Korona-viruksesta aiheutuvat toimenpiteet vaikuttavat meihin kaikkiin. Toivotaan, että jäsenkuntamme pysyy muiden muassa terveenä ja näemme lokakuussa Helsingissä!

Sihteeri Kari Hartikainen



Kirkonpalvelija-lehti ja "Jarkki"

Kirkonpalvelijat-lehden työstämisessä on 27 vuotta ollut tärkeässä osassa tuotanto-AD Jarmo Salonen.

Lehden painatus siirtyi v. 1993 Kuopioon Kirjapaino Kuopion Painotuotteeseen, jossa lehden graafisesta asusta alkoi vastata Jarmo "Jarkki" Salonen. Tämä "yhteistyösuhde" on jatkunut yhtäjaksoisesti 27 vuotta. Painotalon nimi vain on vuosien kuluessa muuttunut. Kuopion Painotuote siirtyi fuusion myötä Suomen Graafisille palveluille. Kopijyvä osti Suomen Graafiset palvelut ja nykyisin painotalo on Grano Oy.

Jarmo Salonen jää täysin palvelleena olo-neuvokseksi 1.5.2020 lukien. Suuret kiitokset hänelle tästä vuosikymmenien sitoutuneesta työstä lehtemme ja yhdistyksemme hyväksi.

Lehtemme graafisesta ilmeestä vastaa Grano Oy:ssä jatkossa Anne Räisänen.

Kari Hartikainen



Kirkon alat ry

- palveleva ammattiliitto

Asemamiehenkatu 2, 6. krs., 00520 HELSINKI
Puh. 0207 912 530
www.kirkonalat.fi
etunimi.sukunimi@kirkonalat.fi
Toimisto on avoinna ma-pe klo 9.00–15.00.

Paula Aaltonen

Toiminnanjohtaja

Toimiston johtaminen, hallinto- ja neuvotteluasiat
Puh. 0400 236 881

Chanthy Nybergh

Viestinnän koordinaattori

Digipalvelut ja visuaalinen viestintä
Puh. 040 508 6606

Anna-Maria Numminen

Lakimies

Evl ja ort. sopimusneuvonta ja -neuvottelut, lainopillinen neuvonta, sosiaaliturva-asiat, liittojuristi
Puh. 040 504 0770

Pekka Pietinen

Lakimies

Evl ja kr. järjestöjen sopimusneuvonta ja -neuvottelut, lainopillinen neuvonta, luottamusmieskoulutus
Puh. 040 775 3889

Ilona Lehmus

Alue- ja opiskelijatoiminta, liiton kurssit, yhteydet järjestöihin ja kouluttaviin laitoksiin
Puh. 040 357 3981

Galina Voloshina

Toimistos sihteeri

Jäsenrekisteri, jäsenpalvelu, osoitteenmuutokset, kurssi-ilmoittautumiset
Puh. 0400 882 012

Jaana Kovanen

Kirjanpitäjä

Talous, laskutus, jäsenrekisteri
Puh. 0400 214 437



Kirkonpalvelija



Toivo kantaa ja kannattelee !

Sanotaan, että mikään ei vahvista ja kannusta niin paljon kuin se, että odottaa huomiselta jotakin. Toivo on ihmisen elämän perusvoimavara ja suojaava tekijä, joka auttaa suuntamaan katseen eteenpäin. Toivo antaa ihmiselle luottamusta, että koettelemuksista voi selviytyä.

Kirkon palvelustyössä kyky toiveikuuteen on työssä jaksamisen kannalta merkittävä ominaisuus.

Surevan omaisen toivottomuutta ei voi eikä pidäkään yrittää kääntää muuksi. Kirkon tilassa omaiselle on annettava mahdollisuus sanoittaa tai muuten kuvata omaa toivottomuuttaan, ja on tärkeää saada ihminen kokemaan, ettei häntä jätetä yksin. Keskustelemalla kirkon työntekijän kanssa sureva saatetaan löytää elämästään sellaisia asioita, joiden avulla hän on aiemmin selviytynyt vaikeista tilanteista eteenpäin. Jo ku viisas on todennut, että ihmisen syvin tarve on tulla kuulluksi ja ymmärretyksi.

Kyky ottaa vastaan toisen ihmisen toivottomuus riippuu paljon siitä, millä tavoin omassa elämässään on kokenut vastaavia tunteita. Työnohjaus ja

työtovereiden tuki auttaa kohtaamaan surevien omaisten toivottomuutta niin, ettei se tartu omaan mielentilaan. Hyvässä työyhteisössä voidaan rehellisesti jakaa asioita ja keskustella ongelmakohdista. Toivosta puhuttaessa työyhteisön johtamisen merkitystä ei voi sivuuttaa. On tärkeää, että johtaja kohtaa empaattisesti ja arvostavasti työntekijänsä, kuunnellen ja kannustaen.

Toivo on positiivista suhtautumista tulevaan. Sitä voidaan luonnehtia myös sanalla mahdollisuus. Elämän perusvoimavarana se kannattelee meitä, vaikka yksittäiset toiveet jäävät toteutumatta ja joudumme kokemaan pettymyksiä. Toivo on olemassa meissä ja elämässämme silloinkin, kun emme sitä välttämättä itse tiedosta tai koe.

Toivon merkityksestä kertovat siihen läheisesti kytkeytyvät käsitteet, kuten luottamus, elämän tarkoitus, elämänsihaluu tai elämän nälkä. Myös luonto voi olla toivon virvoittaja. Vuodenaikojen vaihtelu muistuttaa meitä siitä, että elämä kulkee eteenpäin, vaikka itsensä saattaisi tuntua siltä, että elämä on pysähtynyt.

Toivo on perustavaa laatua oleva inhimillisen elämän elementti. Se on myös ihmisen elämäkokemuksen myötä rakentuva voima. Kun toivo on joutunut jossakin vaiheessa uhatuksi, mutta ihminen on selviytynyt vaikeuksistaan ja kyennyt jatkamaan elämäänsä, on toivo saanut vahvistusta. Kärsimys ei välttämättä jalosta ihmistä, mutta siitä selviytyminen vahvistaa toivoa.

Niin kauan kuin ihminen on kuivila tai kirjoitustaidollaan ilmaissut ajatuksiaan, elämän perimmäisten asioiden pohtiminen on ollut kiinnostuksen kohteena. Yksi niistä on kärsimyksestä nouseva toivo. Kirkkokuntamme viettää yhtä suurimmista juhlistaan pääsiäisenä. Pääsiäisen tapahtumat 2020 vuotta sitten vahvistavat paitsi kristityn henkilökohtaista uskoa, myös empatiakykyä suhteessa toiseen ihmiseen. Kärsimyksen kautta pääsiäinen kirkastaa toivon tulevaisuudesta.

Hyvät ystävät, yksikin auringonsäde riittää hävittämään miljoonia varjoja. Valoisaa kevään odotusta ja siunattua pääsiäisen aikaa teille toivottaen

Paula Aaltonen
Toiminnanjohtaja

Uskonnon ulottuvuudet pandemian keskellä

Koronavirusepidemia eli pandemia saattaa aiheuttaa tällä hetkellä ihmisissä monenlaisia tunteita ja ajatuksia. Wc-paperista on tullut aikamme ilmentymä, mikä kuvastaa hysteriaa ja pelkoa siitä, että itse kukin voisi sairastua tuohon vakavaan sairauteen. Taustalla on ajatus: kuolenko minä tuohon sairauteen, jos saan tartunnan?

Yhteiskuntamme on saatettu maamme hallituksen päätöksillä hyvin rajalliseen tilaan, jotta tämä epidemia saataisiin hallintaan. Samalla näillä päätöksillä pyritään suojelemaan niitä ihmisiä, joille koronavirukseen sairastuminen saattaisi olla kohtalokasta.

Tässä tilanteessa on hyvä pohtia sitä, millaista henkistä apua uskonnon ulottuvuuksien sisällöt voisivat tarjota peloissaan oleville ihmisille tämän maailmanlaajuisen hädän keskellä.

Tämä yllättävä ja vakava epidemia nostaa esiin kysymyksen elämän merkityksestä ja tarkoituksesta. Se ei ole ihmisen itsensä asettama. On olemassa jotakin pyhää, johon ihmisellä on mahdollisuus saada kosketus. Tämä toteutuu parhaiten, kun elämän tarkeus löytyy yhteyden tähän pyhään. Elämän eri osista muodostuu kokonaisuus. Tämän perusta on Jumalassa tai jumaluudessa riippuen siitä, miten eri uskonnot tulkitsevat käsitteen jumala.

Sosiologisen tutkimuksen mukaan uskonto voi ilmetä tiedollisena eli opillisena uskonnollisuutena. Tällöin uskonto ilmenee oppi- ja uskomusjärjestelmänä. Se voi olla institutionaalista uskonnollisuutta, jolloin se on organisoitunut kirkoiksi, seurakunniksi tai muiksi uskonnollisiksi yhteisöiksi. Se voidaan nähdä myös elämyksellisenä, jolloin se koetaan ”kokemisena” (esim. rukoile-

minen) tai rituaalisena (jumalanpalvelukset ja muut pyhät toimitukset) tai seuraamuksellisenä uskonnollisuutena (uskonnon antamat elämänohjeet ja etiikka).

Kristinuskko

Nykyisen käsityksen mukaan tiede ei pysty todistamaan eikä kumoamaan Jumalan olemassaoloa. Kristinuskko puhuu Jumalasta kuvakielellä ja vertauksilla. Tämä siksi, että se auttaisi ihmistä rajallisesta käsityskyvystään huolimatta ymmärtämään näkymättömyyden maailman todellisuutta paremmin.

Raamatussa puhutaan aina Jumalasta ja Hänen suhteestaan ihmiseen ja maailmaan. Tämän kirjan ydinsanoma eli evankeliumi on Jumalan laatima suunnitelma syntisen ihmisen pelastamiseksi. Tämän pelastussuunnitelman keskeisin esitys ja sisältö löytyvät apostolisesta uskontunnustuksesta. Tätä kokonaisuutta täydentää Martti Lutherin julkaisema Vähä Katekismus vuodelta 1529. Tämä kirja oli tarkoitettu kristinopin opettamisen apuvälineeksi. Siihen on kirjoitettu luterilaisen uskon keskeiset ja tärkeimmät kohdat.

Kristinuskon tärkeimmät opit ovat: kolminaisuusoppi (Isä, Poika ja Pyhä Henki on yksi Jumala) ja käsitys Kristuksen kahdesta luonnosta (ihminen ja Jumala yhdessä persoonassa).

Yksilön kannalta usko merkitsee Jumalan turvautumista. Ihminen lähestyy Häntä Jeesuksen Kristuksen kautta. Pyhä Henki liittää hänet toisten kristittyjen yhteyteen. Jumala on armahtava Isä, joka tahtoo ihmisen ja koko luomakunnan parasta. Ihmisen ja Juma-

lan välinen yhteys tapahtuu uskossa. Tätä tapahtumaa kristinusko nimittää pelastumiseksi tai uudestisyntymiseksi. Ihminen pelastuu yksin armosta, yksin uskosta Kristuksen tähden.

Tällä hetkellä tarvitaan kaikkia niitä toimia, joilla kristillinen kirkko yrittää lievittää ihmisten ahdistusta ja hätää. Tähän tarpeeseen pystyy luterilainen kirkko hyvin vastaamaan, koska se edustaa elämyksellistä, rituaalista ja seuraamuksellista uskonnollisuutta. Kuunteleminen, rukous, sielunhoito ja kirkolliset toimitukset ovat mitä parhaita henkistä apua ihmisille, jotka miettivät, miten tästä selvitään taloudellisten ja henkisten huolien rasittamana.

Kriisin keskellä meistä jokainen jouuu miettimään oman elämänsä rajallisuutta. Kaikki ei ole ihmisen hallittavissa. Ehkä näitä pandemioita aika ajoittain tarvitaan, jotta me ihmiset emme kuvittelisi olevamme kuolemattomia.

Uskonnon ulottuvuudet on tarkoitettu suojelemaan ihmistä eikä rajoittamaan hänen elämäänsä. Ne toimivat ikään kuin ”liikennemerkkeinä” ohjaten ihmistä kulkemaan oikeaa reittiä, jotta hänen elämänsä olisi mahdollisimman hyvää ja onnellista. Nyt on hyvä hetki pysähtyä miettimään, mikä minun elämässäni on kaikkein tärkeintä. Mihin minun elämäni merkitys ja tarkoitus pohjautuu? Keitä ovat ne läheiseni, jotka juuri nyt tarvitsevat eniten apua? Olisiko nyt oikea aika rakastaa lähimmäistään niin kuin itseään?

Keijo Toivanen
Kunniasuntio
Rovasti

”Kaikki, minkä tahdotte ihmisten tekevän teille, tehkää te heille.

Tässä on laki profeetat.” (Matt. 7:12) (Kultainen sääntö)



Uspenskin ikonin ihmeellinen elämä

Vuonna 2010 Uspenskin katedraalista varastettiin ihmeitä tekevä ikoni.

Moni muistaa Uspenskin katedraalin kuuluisan ja rakastetun Kozelštšanin Jumalanäidin ikonin kohtalon. Tämä ihmeitä tekeväksi ikoniksi väitetty teos varastettiin vuonna 2010. Se löytyi dramaattisesti seuraavana vuonna.

Mutta ikoniin liittyy muitakin ihmeitä. Kirkon ihmeellisimmät tarinat nostaa esiin kolme ikonin erikoisinta piirrettä.

Alkuperäinen Kozelštšanin Jumalanäidin ikoni on kotoisin Pultavan kuvernementistä Ukrainasta – siis alueelta, jossa Ruotsi hävisi Suuren Pohjan sodan ratkaisevan taistelun. Perimätiedon mukaan sen omisti 1700-luvulla kirjuri, jolla oli suomalaisen korvaan hauskalta kuulostava nimi Siromaha.

Ikoni siirtyi myöhemmin Siromahan jälkeläiselle kreivi Kapnistille, jonka vanhin tytär Maria kärsi parantumattomasta sairaudesta, ilmeisesti halvauksesta. Vuonna 1881 sairaus oli edennyt niin, ettei Maria enää kyennyt liikkuttamaan käsiään eikä jalkojaan. Eräänä päivänä äidin ja tyttären rukoillessa ikonin luona Maria huusi ja kertoi vihdoin tuntevansa jalkansa ja kätensä.

Tieto ihmeestä levisi kylässä nopeasti, ja paikkakunnan väkeä saapui lukuisin määrin rukoilemaan ikoni eteen.

Uspenskin kirkossa oleva ikoni on tämän Kozelštšanin Jumalanäidin ikonin kopio, joka on kotoisin Viipurista. Senkin historiaan liittyy kuuluisa ihme. Kravotkinskijin perheen tytär Anna sairasti hankin parantumattomia tautia. Kuuluisa rovasti Johannes Kronstadtilainen lähetti apua pyytäneelle perheelle ikonin jäljennöksen, jonka avulla tyttö lopulta parani.

Kozelštšanin Jumalanäidin ikonia käy Uspenskin katedraalissa ihailemassa vuodessa jopa puoli miljoonaa



Kozelštšanin Jumalanäidin ikoni Uspenskin katedraalissa ennen varastamista olleessa muodossaan. Kuva © Mariamne Purmonen

turistia. Ikonia ympäröi iso määrä votiivikoruja, joita uskovat ovat tuoneet kiitokseksi ikonin tekemistä ihmeistä tai saaduista rukousvastauksista. Näky on korujen ansiosta vaikuttava.

Itse ikoni on vaatimaton. Moni saatataa ihmetellä, mikä tässä pienessä ikonissa on niin erityistä? Siinä piileekin toinen ihme. Itse asiassa Suomen kuuluisin ikoni ei ole ikonimaalaus lainkaan vaan tavallinen painokuva, joka on valmistettu Pultavassa vuonna 1885.

Kesäkuun yhdeksäntenä päivänä vuonna 2010 joukko varkaita murtautui Uspenskin katedraaliin ja varasti rakastetun ikonin sekä sitä ympäröivät 400 votiivikoruja. Mutta varas palaa aina rikospaikalle. Niin kävi nytkin.

Elokuussa kirkon varashälytys soi jälleen, ja kirkosta saatiin kiinni kaksi varasta. Toinen heistä, **Ion Vasile**, tuomittiin yli kolmen vuoden vankeusrangaistukseen. Mutta ikoni jäi yhä kadoksiin.

Helmikuussa 2011 Vasile halusi yllättäen kertoa, minne oli kätkenyt ikonin. Kätköpaikka löytyi Turusta lumisesta puistosta, josta Vasile kavo sen itse esiin.

Ikoni oli kahdeksan kuukauden hautauksesta huolimatta ihmeellisen hyvässä kunnossa, vaikka olikin mullan ja lehtien sotkema ja haisi pahalta.

Ikoni konservoitiin Valamon luostarissa. Konservattori **Riikka Köngäs** on kertonut, että konservoinnin päätteenä ikoni alkoi tuoksua hyvältä. Elokuussa 2011 se tuotiin takaisin Uspenskin katedraaliin.

Eero Hietala ja Heikki Rusama

Kozelštšanin Jumalanäidin ikonista kerrotaan lisää Kirkon ihmeelliset tarinat -podcastissa. Voit kuunnella sen Kotimaa24:ssä, Spotifyssa tai käyttämässäsi podcast-sovelluksessa.

Armollisuutta ja myötätuntoa elämään

Elämä on kova laji, jossa tarvitaan monia selviytymisen taitoja. Kaikki kääntyy hyväksi -harjoituskirja, kutsuu lukijan lempeästi elämänsä tärkeimmälle matkalle, itseensä.

Tässä ajassa tarvitsemme armollisuutta ja myötätuntoa tukevia kirjoja. Yksilö- ja pariterapeutti Heli Suutariin *Kaikki kääntyy hyväksi* -harjoituskirjan noin 60 erilaista tehtävää kutsuvat etsimään toivoa, vaalimaan voimia ja päästämään irti turhista taisteluista niin työssä kuin kotona. Kirjoittajan neuvo lukijalle: "Luota prosessiin" muistuttaa siitä, ettei aina tarvitse eikä voi olla valmis. Harjoituskirjan tekstit pohjautuvat aiemmin (2019) ilmestyneeseen *Kaikki kääntyy hyväksi* -kirjaan.

Itseensä tutustuminen, omien puolustusmekanismien tunnistaminen ja itsetuntemuksen harjoittelu eivät aina suju kuin Strömsössä. Sisintään tutkiessa, mieleen voi nousta asioita, joiden olemassaoloa ei aiemmin havainnut. Huolien, murheid ja painolastien tiedostaminen helpottaa, etenkin, kun oivaltaa, että ongelmiin voi tarttua vain päivä ja askel kerrallaan.

Harjoituskirjan tehtävät avittavat muutoksen polulla kulkijaa. Käden tarttuessa kynään, mieli saa paremmin otteen ongelmista ja löytää ratkaisuja. Jumi tilanteessa pienenkin asian työstäminen tuo toivoa.

Harjoituskirjassa on 12 pääteemaa, joiden alla on viikoittaiset tekstit voimaleuseineen. Tekstejä seuraa yksi tai kaksi harjoitusta ja kirjoittamiselle on tyhjää tilaa.

Harjoituskirjan aiheita ovat muun muassa riippuvuuksien työstäminen, elämään osallistuminen, huolien haastaminen, mielen vahvistaminen, ongelmien kohtaaminen, rajojen selkeyttäminen, armollisuus itseä ja muita kohtaan, tunteiden ja pelkojen tiedostaminen, itsemyötätunnon kasvattaminen, erilaisten puolustusmekanismien ja kontrollon tarpeen hillitse-



minen, päätöksenteon vahvistaminen, keskeneräisyyden sietäminen, vastustelusta hellittäminen, erilaisten roolien havaitseminen, vahvuuksien ja kiitollisuuden sanoittaminen, lapsuuden taakkojen ja ylisukupolvisen taakan huomioiminen.

Ennen kaikkea *Kaikki kääntyy hyväksi* -harjoituskirja liputtaa elämään osallistumisen puolesta ja osoittaa, että terapeutinkin miettii elämässä samoja teemoja kuin muutkin. Vaikeudet ja kompastelut ovat inhimillisiä. Elämässä sattuu ja tapahtuu.

Kirja sopii kaikille elämäntaitojen kehittämisestä kiinnostuneille, vasta-alka-

Kirja: Kaikki kääntyy hyväksi -harjoituskirja

Kirjoittaja: Heli Suutari, yksilö- ja pariterapeutti

Sivumäärä: 224

Kustantaja: Atena Kustannus Oy

Ilmestynyt: 1/2020

Kuvat: Ville Lähteenmäki, Stéphanie Paquot



jasta pidempäänkin elämän peruskysymyksiä pohtineille. Kevyen painon ansiosta kirja sujahtaa vaivatta mukaan käsilaukkuun ja kaunistantista kirjaa katselee mielellään vaikka seurakuntasalissa.

Kirjan kirjoittaja Heli Suutari on Brysselissä työskentelevä yksilö- ja pariterapeutti ja painii itsekkin samojen kysymysten äärellä, kuin me kaikki, prosessissa nimeltä elämä. Tämä terapia-alan ammattilainen heittäytyy rohkeasti haavoittuvuudelle ja kutsuu lukijan mukaan pohtimaan, mitä voi tehdä, jos voimat ja ideat elämässä tuntuvat loppuvan? Kirja sopii lahjaksi myös äidille tai ystävälle.

Terhi Mäkinen



Toivosta voimaa elämään

Kun kaikki näyttää hetkittäin synkältä, usko tulevaankin on koetuksella, toivon voima näkyy väkevänä. Toivo on taitoa luoda kyvykkyyttä toimia ja vaikuttaa, luoden samalla toimivampaa suhdetta omaan avuttomuuteen ja tarvitsevuuteen. Siksi toivossa on hyvä elää. Toivossa on elettävä. Sillä aina on toivoa.

Toivo kysyy elämän kulkijalta, mihin suuntaan olet menossa? Se pysäyttää hetkeksi lukijan pohtimaan arvojaan syvemmin.

Voimana toivo -teos kiteyttää taiten sen, miten tärkeää ihmisenä kasvussa on tavoittaa ne sisimmässään olevat herkäät ja tarvitsevat puolet: lempeys, sallivuus, tunteminen ja inhimillisuus. Toisaalta keskeistä kasvussa on itsen, toisten ja hyvän elämän näkökulmasta on oppia valjastamaan käyttöön lujuutta, voimaa ja toimijuutta. Toimijuus tarkoittaa kykyä valintojen, tunteiden ja toiminnan joustavina mahdollisuuksina sekä vastuunkantoa omista teoista, tunteista ja toiminnasta. Toimijuuden voima näyttäytyy erityisesti vastuullisuudessa toisia ja heidän tunteita kohtaan.

Ihminen kestää yllättävänkin paljon pahaa, mutta toivottomuutta vain hetken. Toivo on voima, joka vahvistaa niin koettelemuksista kärsimistä, vaikeuksista toipumista kuin kokemusta omasta pystyvyydestä ja elämän merkityksellisyydestä. Teos auttaa löytämään taitoja, joilla toivoa voi tietoisesti vahvistaa ja tukea virittäen lukijan samalla pysähtymään ja pohtimaan, mistä kaikesta oma toivo syntyy ja keiden kanssa se saa voimaa kasvaa. Sillä mikään tärkeä tässä maailmassa ei vahvistu yksin, ei edes toivo. Harvalla meistä on voimaa olla vakaa kuin tammi, elämän tyrskyjen ja myrskyjen heitellessä.

Hyvä elämä ei ole täydellinen huipukokemusten ketju, vaan taito säilyt-

tää toivo hyvään, vaikean ja tukalankin tilanteen keskellä. Toivon teema kutsumuu lukijan katsomaan elämää kirkaammin sävyin auttaen vaikean hyväksymisessä ja hyvän tavoittamisessa. Kun ihmisellä on toivoa, ikävät tunteet eivät kaappaa mieltä ja jätä yksin kokemuksen keskelle. Toivoa voi kartuttaa elämän pankkitilille ja tartuttaa toisiin ihmisiin ympärillä. Toivon lainaaminen toiselta tai sen jakaminen muille on mielen voimavara, joka toimii ankurina hyvän elämän kokemuksille.

Teos on voimavara kaikille toivon voimasta kiinnostuneille ja sitä elämässä vahvistaa haluaville. Kompaktin kokon-

Kirja: Voimana toivo

Kirjoittaja: Maaret Kallio, koulutajapsykoterapeutti

Sivumäärä: 235

Kustantaja: WSOY

Ilmestynyt: 3 / 2020

Kuva: Laura Malmivaara

sa ansiosta teos kulkee mukana kotoa töihin ja sen puhutteleviin teksteihin palaa mielellään myöhemminkin.

Terhi Mäkinen



Ristiltä loistaa kirkkaus

Pitkäperjantai

Pitkäperjantaina Herramme naulitaan ristinpuulle yhdessä kahden ryövärin kanssa. Kaksi miestä joutuu kohtaamaan kuoleman omien rikostensa vuoksi aikansa säädösten mukaan. Keskimmäisellä ristillä kuolee mies koko ihmiskunnan syntien ja rikkomusten täden. Hän on Jumalan Karitsa, uhrilammas, jolla Jumala sovittaa kaiken ihmiskunnan synnin. Jumalan Poika kuolee, jotta me ihmiset saisimme elää.

Paavi Benedictus XVI (paavina 2005–2013) on Jeesuksen elämää käsittelevän trilogiansa keskimmäisessä osassa hienolla tavalla pohdiskellut ja selittänyt Herramme ristinkuolemaa. Hän kirjoittaa: "Synoptiset evankeliumit kuvaavat ristinkuoleman nimenomaan kosmisena ja liturgisena tapahtumana: aurinko pimenee, tempelien

väliverho repeää, maa järisee, kuolleita herää."

Sitten hän jatkaa: "Kosmista merkkiä tärkeämpi on uskon ilmaus: näkemästään järkyttynyt roomalainen sadanpäälikkö, teloitusröyhmän johtaja, tunnustaa Jeesuksen Jumalan Pojaksi: "Tämä mies oli todella Jumalan Poika!" (Mark. 15:39) Ristin juurelta saa alkunsa pakanoiden kirkko. Ristiltä Herra kokoaa ihmiset uuteen yhteyteen, maailmanlaajuiseen kirkkoon. Kärsivässä Pojassa he tunnistavat todellisen Jumalan."

Pitkäperjantai on syvän surun päivä, kuoleman päivä – ainoa päivä kirkkomme liturgisessa vuodessa, jolloin käytämme kirkossamme mustia kirkkotekstiilejä. Mutta samalla se on myös Hyvä perjantai, niin kuin englantia puhuvat päivän luonteen ilmaisevat



Pyhän Johanneksen kirkko, Kuopio.

(Good Friday ja se on Suuri perjantai, kuten ortodoksit päivää kutsuvat. Kristuksen kuolema on Jumalan rakkauten syvin ja äärimmäisin täyttymys



Kunnan Kuningas -ikoni, Pyhän Kolminaisuuden katedraali, Oulu.





Kuva: Jorma Ikonen

Pääsiäisaamu

Ylösnoussut Kristus, kuoleman voittaja.

Kiitos kantautuu halki maan piiriin.

Anna sen kaikua sinne, missä murheelle loppua ei näy.
Anna sen vallata surulliset sydämet lohdutuksella ja ilolla.

Kuoleman kautta olet avannut tien ikuiseen elämään.

Kaikki luodut ylistävät sinua, joka elät
ja kutsut meidätkin elämään kanssasi aina.

Anna-Mari Kaskinen

Kirkonpalvelija

N:o 1/2020 – 66. vuosikerta

Julkaisija/Tilaukset:

Kirkonpalvelijat r.y. - Kyrkotjänare r.f.
Puh. 050 520 7003
E-mail: kirkonpalvelijat@kolumbus.fi
<http://www.kirkonpalvelijat.fi>

Toimitus:

PL 421, 70101 KUOPIO
Toimitussihteeri Kari Hartikainen

Lehden taitto:

Anne Räisänen
Grano Oy, Kuopio
premedia.saka@grano.fi

Seuraava lehti:

ilmestyy lokakuun alussa

Toimituskunta:

Yhdistyksen hallitus

Ilmoitushinnat:

Kokosivu 350,-
1/2 sivua 200,-
1/3 sivua 150,-

ISSN-L 0355-8258